

Takurda-o Burus օ wu genę yan-dor Yeso n-mę bo-o o-Apisu

Rem-se ro n-mę à:

M-zantę 1:1-2

Kiristi үн yan-dor né 1:3—3:21

Hoog-m pü-mo n-mę үн Kiristi 4:1—6:20

Ur-kom 6:21-24

Ur-gas

¹ Mę wu Burus, ko-wan-Tom YesoKiristi,* remen Shir conę kaane. Mę nō m-gene үн ka takurda-o, nō hun-nę ye Shir үн bo-o o-Apisu, ye ro үн dore үн Yeso **Kiristi** hur-ur gaan à.†

² Um kong Shir Tato na, үн Wan-Koyan Yeso **Kiristi**, wu ye'et nō ur-ho үn gwugwu-mo ur-hur ne.

*Shir ya'ag kukt-o na ur-ho
rem Yeso Kiristi*

³ A bum nō Shir, Tato-o Wan-Koyan na, Yeso **Kiristi**. Wu ya'asü na myet rii-yo ur-bon yo rwuunę n-Ton үn shir à. Wu үn nom kaane remen wu guut kukt-ut na. Wu үn nom kaane remen a mossutę hi-ut na be-ur gaan үn **Kiristi** ne.

⁴ Rii-yo Shir nomot o-Ton o-dak né, wu daagu na, remen wu conog na, a waragtę kashi үn hun-nę komo ba **ur-ba'as** be-de Shir.

* **Bor-o gaan:1 1:1** Wu Shir daagne à. † **Bor-o gaan:1 1:1**
Hyen komo: Seng 18:19-21; 19:1.

Remen Shir waste ḫn na ne,

⁵ ḫw ፃegs እ na cin n-ga n-ga b የ a he m-warag yakar-ye ḫn ḫw à, remen rii-yo Yeso **Kiristi** nome à. Shir ḫn nom kaan የ remen kaan የ ḫw conē m-nom.

⁶ Remen kaan የ, yage a b ሂmūt Shir b የ ḫw kutu na yar-mo ḫn seps-mo ḫn ḫw à. ḫw kutut እ na yar-mo ḫn ḫw deen remen yo Wà ḫn ḫw Yeso nome à, **Wà-wu Shir** የ m-was ne.

⁷ Shir rurug na remen hyó-mo Yeso wuus የ da-ø ḫw mare à, komo ḫw sokst የ **ba'as**-ut na. ḫw ḫn nom kaan የ remen yar-mo ḫn ḫw የ deen.‡

⁸ Komo ḫw duusut እ na myet us-weer, us-nap ne deen, remen ka yar-mo.

⁹ Shir rwo'og na a nep yo የ wukusse ḫn hur-de ḫn ḫw à, ḫn hogē ḫn rereem-mo ḫn yo ḫw zongse ḫn **Kiristi** à.

¹⁰ Rii-yo Shir የ ut-zonge ḫw nomot da-ø woo'e à, yo የ wya mosse us-rem kap o-Ton o-dak ne be-ur gaan be-de ḫn ko-Gwomo wan-gaan. Ka ko-Gwomo-ḥw የ Yeso **Kiristi**.

¹¹ ḫn bu-o **Kiristi** komo, Shir daagu na a waragte hun-ne ye ḫn ḫw. Cin ur-takan ḫw zongse yo kà. ḫw ḫw የ ḫn nom ḫn k የ yo ke rii-yo b የ ḫw conē à.

¹² ḫw ḫn nom kaan የ remen t ደ sst የ o-saktø be-ur **Kiristi**, t የ b ሂmūt Shir remen seps-mo ḫn ḫw.

¹³ M-moka no ḫn ce no, no hogussute o-nip, ká Ma-to m-Rerem tō, tō Shir guut e no à. Da-ø no shere ḫn **Kiristi** à, ḫw muuttu no ye ma ḫn ḫw

‡ **Bor-o gaan:7 1:7** Hyen komo: Koro 1:14. § **Bor-o gaan:12 1:12** t ደ = Yahuda-ne.

ṳn 'ya ṳn no **Kukt-o Shir**, o wû este ṳt-ma cin n-ga à.

¹⁴ **Kukt-o Shir** o rwuntute na cas ṳnze Shir a 'ye na rii-yo wû swore o-nu à, yo rwo'og na m-nap kané ṳn co Shir a gu ye ro ye ma ṳn wû à. Yo ka komo remen bongon-de ṳn seps-mo ṳn wû o.

Kon-us Burus

¹⁵ Remen kaané kap yo Shir nome à, me ṳn kon-se Shir rem no. Cin da-o ṳm hoge shér-m no be-ur Yeso Wan-Koyan à ṳn was-m no ne be-de ṳn **yan-dor Yeso** à,

¹⁶ koyanda me ṳn bongon-de Shir rem no. Me no m-baks da-o ṳn kon-us re be-de Shir.

¹⁷ Me ṳs-kon be-de Shir ye ṳn Wan-Koyan na, Yeso **Kiristi**. Wû ro Tato na wan-caari-mo m-seps. Me ṳs-kon be-de Shir wû 'ye no kukt-o ṳsnap, bo yish no he m-upse à, remen no nept wû ur-bon ne.

¹⁸ Me ṳs-kon Shir tiksh hur-ṳt no, no hyenet nip-o rwunne be-de ṳn wû à remen no nept ka sakto-o wû swore o-nu da-o wû dagnu no à. Komo no nept ṳnze seps-mo Shir ro ṳt-moor ne o wû surte o-nu wua 'ye hun-ne ye ṳn wû à.

¹⁹ Me iculos komo no nept beeëb-de ṳn wû jiishtë kap, de ro na m-gu ye shere be-de ṳn wû à. Ka beeëb-de ro be-ur na à gaan-to,

²⁰ ṳn de 'yonse **Kiristi** ne ṳt-marimar à. Komo Shir rwo'uru wû ṳn be-de jiishe m-sék à n-Ton shir.*

* **Bor-o gaan:20 1:20** Hyen komo: Bong 110:1.

²¹ **Kiristi** ro үн gwomo-to үн gwomo-ne, үr-beeb ne m'-wons ne үt-gwomo ne. Wu ro үr-jin ne de arge ko de ke jin-de à de a he m-aag à, ba үn hon m-moka cot à, har da-q roqne à.

²² Shir ya'ag **Kiristi** үt-gwomo to үn ko yo ke rii-yo. Shir rwo'uru wu co-q үn kap **yan-dor Yeso.**[†]

²³ Yan-dor Yeso ye ro үntun wur-o **Kiristi**. Yan-dor ro үn kum үn beeb-de үn ye be-de wu. **Kiristi** ro үn nom us-rem n-me үn na, үntun bo wu nome us-rem үn beeb-de үn wu үn hono o-dak à.[‡]

Bor-us yoor

Shir guug na remen yar-mo үn wu

¹ N-ga da-q no ro sherge үn **Kiristi** á, үntun margan-ne no ro'e үn bu-yo no ro үr-she'et à, remen no nomote Shir koob-de o-dorotte үt-ba'as ne.

² Ka da-q no үn nom үn rem-se үn ba үr-bon se hun-ne ye napé Shir á ro m-nom à. No o-dorotte o үn **ko-Gwomo-wu үn ya-үt-kot** wu ro үt-gwomo to үn ya-үt-yage to үn Shir be-to n-ton à. Ka **ko-Gwomo-wu үn ya-үt-kot** wu ro m-moka m-senge wu garamsute hun-ne ye ro үn nome үn Shir koob-de o-dorotte à.

³ Myet үn na ne kaane a ro'e n-ga, a ro үn nom үn yo a cone à. A үn nom үn yo hur-үt na үn wur-үt na ne zee a nom, yo ro ba үr-bon à. A үn mat na **ur-ba'as** ne. Ryaab-se Shir ro үn hi-үt na үntun bo ko wu ke ro à.

† **Bor-o gaan:22 1:22** Hyen komo: Bong 8:6. ‡ **Bor-o gaan:23 1:22-23** Hyen komo: Koro 1:18.

4 Amba remen Shir waste ḫun na nē deēn komo 'wōn-de ḫun wū rō deēn ḫo rwo'e,

5 da-o a ro ḫuntūn margan-nē remen ba'as-ut na à, Shir ya'ag na ḫoog pū-o bo wū 'yonse **Kiristi** ḫut-marimar ḫun ḫoog pū-o nē à. Wū guug na remen yar-mo ḫun wū cot.*

6 Komo Shir 'yonstē na ḫut-marimar mōsse ḫun **Kiristi** nē. Komo wū she'esse na n-Tōn o-shir be-ur gaan ḫun Yeso **Kiristi** nē.

7 Wū ḫun kutu na yar-mo ḫun wū ḫun bū-yo ȳr-'wōn be-ur Yeso **Kiristi**, remen ḫoog-mo rōqne à hun-nē nept yar-mo ḫun wū rō deēn mo jiishte kō yo ke rii-yo komo.

8 Wū ḫun gu nō ba remen rii-yo ȳr-bon yo nō nomē á, amba remen yar-mo Shir. Komo wū ḫun nom káanē remen nō shereg ḫun yo Yeso nomē à, ba remen hi ḫun nō á, yar-mo Shir mo.

9 Shir ḫun gu nō ba remen sēnge-m nō mo ȳr-bon mo nō nomē á, remen kaanē, yatt-wū he uk o-cin wū būmūt hi ḫun de ḫun wū á.

10 Na nom-mo Shir mo. Wū ḫun nom na pū-ye ḫun Yeso **Kiristi**, remen a nomot rem-se ȳr-bon se wū zōngsē cin n-ga à.

Kiristi gamag hi-to ḫun hun-nē kap

11 Remen kaanē, baks nō bo nō ro n-ga à, nō **Yahuda**-nē ye ḫun mat-o nō á. **Yahuda**-nē ye a kō'e à, rō nō m-aag "Yan-ba-ȳr-kō." Ka kō-de de o-wur de, de a m-nom ḫut-kom tō ḫun hun-nē à, ba kō-de ȳr-hur á.

12 Baks nō ka da-o nō ro nak **Kiristi** á. Nō rott ȳr-con be-de ḫun hun-nē ye Shir á. Nō n-mē be-de

* **Bor-us voor:5 2:1-5** Hyen komo: Koro 2:13.

un ka swor nu-o Shir nome hun-ne un ye un wu Isra-ne á. Kaané no ro temb un ka hono o-dak o ba o-saktó como no nap Shir á.

¹³ N-ga no ro nomog m-pupa un Shir ne, amba m-moka bo no mossé ur-hi un Yeso **Kiristi** ne à, Shir hantutu no yow yow un wu ne. Wu un nom yo ka un bu-yo un hyó-mo[†] **Kiristi** wusse rem no à.

¹⁴ **Kiristi** hantute she'et-de un gwugwu-mo ur-hur be-ur na **Yahuda**-ne un ye ro **Yahuda**-ne á. Bo ye m-she'et untun hun-ne gaan à, ba ye un wonge un or un ye ne, to wongsu ye à, Shir dossussuté ka yo woongsu ye à un mar-m **Kiristi** o-kan.

¹⁵ **Karamsa**-to un **Yahuda**-ne ro ut-moor ne, amba mar-m **Kiristi** kapste to. Wu un nom yo ka remen wu mossuté **Yahuda**-ne un ye ro **Yahuda**-ne ne á be-de un wu. Ye waragte ragaan, un kaané **Yahuda**-ne un ye ro **Yahuda**-ne á honge un or un ye ne ne.[‡]

¹⁶ Un mar-mo un wu n-ton o-kan, wu mossuté **Yahuda**-ne un ye ro **Yahuda**-ne á be-ur gaan. Komo wu hongsu ye un Shir ne. Bo un kaané ye do yage un or un ye ne como á. §

¹⁷ **Kiristi** haante wu ko'oté **Ma-to m-Rerem** to ro m-hante gwugwu-mo ur-hur be-ur no ye nome m-pupa* un Shir ne à, m-gwugwu be-de un ye ro yow yow[†] à. ‡

† **Bor-us** **yoor:13 2:13** hyó-mo un Kiristi = mar-mo un Kiristi.

‡ **Bor-us** **yoor:15 2:15** Hyen como: Koro 2:14. § **Bor-us**

yoor:16 2:16 Hyen como: Koro 1:20. * **Bor-us** **yoor:17 2:17**

m-pupa = Yahuda-ne á. † **Bor-us** **yoor:17 2:17** ye ro yow yow = Yahuda-ne. ‡ **Bor-us** **yoor:17 2:17** Hyen como: Isha 57:19.

18 Rem **Kiristi**, a hoks m-ha myet-m na (**Yahuda**-nē үн ye rō **Yahuda**-nē á) be-de үн Shir Tato na үн bū-yo үн **Kukt-o Shir** gaan.

Kiristi muutę na ragaan

19 Remen kaanę, m-moka nō ye rō **Yahuda**-nē á nō kus hamat-nē komo á, amba nō waragte ragaan үн hun-nē ye Shir nē. Komo m-moka nō waragte hun-nē ye үн den-ō Shir.

20 A үн shér nō үн shi'it-de **yan-Tom Yeso**, үн **yan-Rwör** үн **Ma-to Shir** nē. Yeso **Kiristi** үн hi үн de үн wū, wū rō ka ta'ar-ō o-kwunt օ a meete ka hur-ō à.

21 Wū wū bopę ka hur-ō be-ur gaan. Wū mossute ka hur-ō waragte caari-ō Pyo-ō ba m-kukop, remen Wan-Koyan she'etę n-mę.

22 Remen a mossute үн **Kiristi** nē, a m-ma nō mosse үн ye ken ye ne remen nō waragté o-hur be-de Shir rō үr-she'et à үн **Kukt-o** үн wū.

Bor-us tet

Burus ryrütę ye rō Yahuda nē á Ma-to m-Rerem

1 Remen kaanę, mę, Burus, үм rō үн kon-se Shir rem nō. Mę ke'o remen mę m-nomę үн Yeso **Kiristi** m-guw, үн bū-yo үн ko'ot үн ma-ut Yeso be-ur nō ye rō **Yahuda**-nē á.

2 Um nepstę nō hogutę үnze Shir ya'astu mę senge-mo үн ko'ot үн ma-ut Yeso remen gwū nō. Wū үн ya'as mę ka senge-mo remen yar-mo үн wū.

3 Shir ye hantę um nept zonge-to wu nome un hur-de un wu à, un cow-yo ut-hyangan. Um ro gensutu no ka ma-to küt.

4 Da-o no karunte yo um genbe no à, noa nep unze um nepste zonge-to Shir mosse un **Kiristi** ne.

5 N-ga, Shir kutę hun-ne ye un ka da-o ka zonge-to wu nome á. Amba m-moka wu kutusute **yan-Tom Yeso**, un yan-Rwör un ma-to un wu ne un buyo un **Kukt-o Shir**.

6 Yo Shir wukę à yo ro: be-de un rwör un **Ma-to m-Rerem** to ma **Kiristi** Yeso, ye ro **Yahuda**-ne á, **yan-dor Yeso** yea kum ır-gwugug hond hond un te ne **Yahuda**-ne. No un te ne a waragte untun hun-ne gaan. No ye ro **Yahuda**-ne á no ro un de ma no gwugug-de ne de ka yo Shir suru na o-nu un bu-o Yeso **Kiristi** à.*

7 Remen yar-mo Shir, wu ya'astu me ka sengemo, um waragte ko-guw, wan-ko'ot un ma-ut Yeso, bo wu rwo'e beeble-de un wu be un de à.

8 Me bo'os um es be-de un kap hun-ne ye Shir á. Amba myet un kaané ne, Shir ya'ag me sengemo un ko'ot un ma-ut Yeso be-de un ye ro **Yahuda**-ne á, **Ma-to m-Rerem**, un **Kiristi**. Ka **Ma-to m-Rerem** to aragte nap-se un net.

9 Komo remen um rurute hun-ne myet, bo Shir ro m-nekkette un ka zonge-to ro wukusse à, hakus hak yo ro wukusse be-de un wu. Wu wu nome rii kap à.

10 Yo Shir cone à yo ro: **yan-dor Yeso**, ye ko'ot nap-se Shir, se aragte us-nap myet. M-moka, ye

* **Bor-us tet:6 3:4-6** Hyen komo: Koro 1:26-27.

rurę kap ya-ut-gwomo үn ya-ur-bęeb nę үn be-to n-ton.

¹¹ Rii-yo Shir nomot hono o-dak, wü zöngsüte үnze **yan-dor Yeso** a nom kaanę. Komo wü nomog kaanę үn bęeb-ur **Kiristi** Yeso, Wan-Koyan na.

¹² Remen a shereg үn **Kiristi**, komo a mossüte ut-hi үn wü nę, a kum cow-yo m-ha be-de Shir үn jaab nę ba o-gyer.

¹³ Mę no m-kon, hakkure, no naas mën-ut no remen koob-de mę m-swo rem no á, amba 'ku no o-cin үn kaanę.

Burus kognog remen hun-nę ye o-Apisu

¹⁴ Remen kaanę, үm kwukte be-de Shir Tato na, үm kognog rem no.

¹⁵ Wü hwoqne kę yo ke rii-yo үn hoog-yo myet n-Ton o-dak ne.

¹⁶ Seps-mo Shir ro ut-moor nę remen hun-nę үn wü. Remen kaanę, mę us-kon bo Kukt-o үn wü he no m-'ya ur-bęeb à, bo hur-ut no he nom m-'wons à.

¹⁷ Komo mę us-kon se Shir, bo **Kiristi** he m-she'et koyanda үn hur-ut no remen no shereg үn wü à. Mę us-kon no cun Shir, үn or no nę. Ká con-to a doo no m-'wons.

¹⁸ Remen kaanę, mę us-kon myet hun-nę ye Shir a hoks m-nap bo wü wasse үn na nę à. Wü conog na ba ur-ma. Komo yatt-wü he to hoks m-me'es á remen mo rodeen.

¹⁹ Komo noa nep was-m **Kiristi** mo argę be-de m-nap à. Ka da-de a shoos no shi-mo үn hoog ur-bęeb nę rwuun-mo be-de Shir.

²⁰ A bum no Shir wu ro Wa-ur-Beeb de un nom un rii-yo arge barag-us na à. Wu nom komo rii-yo arge ka yo a kone wu à. Wu un nom kaane un beeb-de un Kukt-o un wu o ro un hur-ut na à.

²¹ Remen kaane, yage na ye ro hun-ne ye Shir à, komo ye mosse ur-hi un **Kiristi** Yeso ne à, a bumut no Shir har da-o ba m-ta! **Amin!**

Bor-us nass

Mosse ut-hi un Yeso ne

¹ Remen kaane, me wu ro un kur-o m-ke'et à, remen dor Wan-Koyan à. Me un kon-us no no she'et she'et-de rege hond hond bo hun-ne ye Shir ro m-she'et à, remen Shir wu daagu no hun-ne ye un wu.

² Koyanda ma'as no yan-gwegwer-mo ur-hi, un 'mo ur-hur ne, komo no geeg ut-men un or no ne ne be-de m-was.*

³ Nom no bo un yo no he m-hoks à no she'ette Kukt-o gaan un or no ne m-was ne bo Kukt-o ya'u no à.

⁴ Kap na yan-dor wur-o gaan-o, komo **Kukt-o Shir** o-gaan. Kaane komo Shir ya'ag na sakto-o gaan rem Yeso.

⁵ A gem no ut-hi cinda Wan-Koyan gaan wu atte à, sher-m gaan, komo yo'os-de m-ho m-gaan un Yeso.

⁶ Shir gaan-wu, wu ro Tato na. Wu ro na ut-gwomo myet, wu ro m-senge be-ur na, komo wu she'et un hur-ut na myet.

* **Bor-us nass:2 4:2** Hyen komo: Koro 3:12-13.

⁷ Ko wu ke be-ur na a ya'ag wu go un mo ma un wu yar-mo bo **Kiristi** cone à.

⁸ Bo Ma-to Shir zee à,

"Da-o wu da n-ton à,

wu dekuru yan-yage-to un wu, ye wu re ur-gun à.

Komo wu ya'uru hun-né m-yar go-us-go."†

⁹ Da-o Ma-to Shir zee, "Wu daag n-ton à," yo Ma-to Shir ro m-zee à, yo ro: n-ga **Kiristi** ro heesunte un ka dak-o rii-yo wu deet n-Ton shir.

¹⁰ Ka net-wu haane rwuun-mo n-Ton haan-mo n-dak à, wu ro **Kiristi**. Wu warge n-Ton shir be-de jiishe m-pipir à, remen wu shiit hono o-dak kap.

¹¹ **Kiristi** ya'ase hun-né m-yar. Wu daaguru:

Ye ken ye, ye warag **yan-Tom Yeso**,

Ye ken ye **yan-Rwor un Ma-to Shir**,

Ye ken ye yan-Rwor un **Ma-to m-Rerem**,

Ye ken ye yan-Gut-de un hun-né ye Shir, un

Ye ken ye ya-ur-Yoos ne.

¹² Wu un nom kaane remen wu zongsute hun-né ye Shir bo ye he m-nome un or un ye né m-guw à, remen **yan-dor Yeso** waragte ur-beeb né ye bo'ose un dor-o un **Kiristi**.

¹³ Yo wu cone be-ur na myet à, yo ro a mosse ut-hi un bu-yo un sher-m na un nap-se un **Wà-wu Shir** har a shiit mat-de un **yan-dor Yeso**. Wu conog kap na yan-dor a gem no ut-hi remen na kap a shereg un **Wà-wu Shir** komo remen na kap a nepse wu. Wu conog kukt-o na warag shiishe untun **Kiristi**.

† **Bor-us nass:8 4:8** Hyen komo: Bong 68:18.

14 Ka da-o a warag untun wan-yaar komo á. Yan-yoos-de ut-bo yea hoks na m-raks á, ko ye nom yo a hetté m-sher un rii-yo un ba ur-bon á. A warag untun hat-o caari, o jok-yé m-ho ro m-tute ko o ke raag-o n-ton m-ho á.

15 Otté kaané à jiishté, a rur o-nip un bu-yo o-acundé, bo a he m-warag shiishé untun **Kiristi** un ko yo ke rii-yo a m-nom à. Wu ro ko-Gwomo na.

16 **Kiristi** mossuté myet yan-dor ye un wu untun bo 'rwo-us mosse myet dok-to un wur-o un net à. Uregé ko de ke dok-de nomog yo depé de nom à, ka da-de o-wur myet o bo'osuru o waraguru m-wons ne, da-o ko de ke dok-de o-wur de wasse un or un de ne à.‡

Hoog-m pu-mo n-me un Kiristi

17 Remen kaane, me no m-zéé komo me un nak un to-ut no un bee'b-de un Wan-Koyan: No she'et untun hun-ne ye napé Shir á. Barag-se un ye myet se o-hwaa se.

18 Ye nap rem-se Shir á. Ye rott ur-kwukur be-de un hoog pu-o o Shir ya'ase á, remen koqb-de un nap-se un ye un cikt-de un ye ne.

19 Ko ye nom rem-se un ba ur-bon ye un hogé m-'e á. Ye ro un naas o-da o un ye myet un nom un rem-se un ba ur-bon un wur-to un ye bo ye cone m-nom à. Ye un nom un rem-se o-ás o-súub ne, komo ye ro m-ha co un nom un gon ka rem-se.

20 Amba da-o no napé **Kiristi**, a yoosu no, no nom kaane á.

‡ **Bor-us nass:16 4:16** Hyen komo: Koro 2:19.

21 Um nepstę үнзе нө hogute ma-to үн wu.
Komo a yoosutu нө yoos-de o-nip de ma Yeso.

22 Yo a yoosu нө à, yo ro yagu нө gon she'et-de
нө ro m-she'et n-ga à. Un ká da-q нө ro m-con
үн нөм үн myet gon rem-se үн ba үr-bon. Ká
rem-se ro нө m-egusse como se ro үn saburse
үn hoog-m нө. §

23 M-moka yagu нө **Kukt-o Shir** garamsute
she'et-ur нө үn barag-üs нө ne.

24 Shir ya'astu нө hur-үr pu-de үntun de ma үn
wu. Remen kaanę she'et нө үr-she'et үn bu-yo үn
ka hur-үr pu-de de, нө warag kashi үn hun-ne ye
o-nip como ba **ur-ba'as** bo Shir cone нө warag
à.*

Karamsa-q үn hoog-m pu-mo

25 Remen kaane, нө do нөм үt-bo como á.
Amber ruru нө or нө ne o-nip, remen na dok-to
үn wyr-o gaan to.†

26 Urege "нө nomog us-ryaab, нө yage нө
nomot **ur-ba'as** á."‡ No jar нө нөм us-ryaab har
ho-үr hebe нө á.

27 No ro us-ryaab, no ya'ag q ka **ko-Gwomo-wu**
үn ya-ut-kot үr-keer wu rakstu нө.

28 Net-wu ro үr-hyow à, wu jar wu do hiw үr-
hyow como á. Ambar wu kum kashi үn rii-yo
m-nөm yo үn kom-to үn wu. Kaanę wu he m-gu
hi үn de үn wu, wu gu koob-ne como.

§ **Bor-us nass:22 4:22** Hyen como: Koro 3:9. * **Bor-us nass:24**
4:24 Hyen como: Koro 3:10; Taka 1:26. † **Bor-us nass:25 4:25**
Hyen como: Zeka 8:16. ‡ **Bor-us nass:26 4:26** Hyen como:
Bong 4:4 (үt-Girik).

29 Nō jar nō nomē or nō ma-to үn ba үr-bon á. Amba cep nō ma-to he m-do'ē or nō ne jaab-o үt-mēn à, remen ye bo'osuté m-sher ne be-de Shir remen ma-үt үn nō. Rwoř nō ma-to depē à, to he gu үn hun-ne à.

30 Nō jar nō naas hur-de үn **Kukt-o Shir** á. Shir үn 'ya nō Kukt-o үn wü o rō o-napa үnze nō hun-ne ye үn wü ye. Ka **Kukt-o Shir** o qa sengē үr-she'et үn hur үn nō har da-o Shir he nō m-rur war war à.

31 Yagu nō ka rem-se myet:

Tük-mo үt-mēn,

Ur-shoos ne, үn

Mar-mo үs-ryaab ne,

Üt-ween ne, үn

Naas-de үn hun-ne ne, үn

Ko de ke gon she'et-de ba үr-bon de ne.

32 Үn suge-de үn kaanę, hogu nō 'wōn-үr or nō ne, nō was or nō ne. Soksü nō or nō ne **ba'as-to** үn ye, bo Shir soksü nō **ba'as-үt** nō rem **Kiristi** à. §

Bor-us taan

Was no or no ne

1 Doru nō bu-yo үn Shir remen nō rō yakar-ye үn wü, komo wü rō nō m-was deen.

2 Con nō hun-ne koyanda, үntün bo **Kiristi** conu nō à. Wü marag rem na. Wü ya'aste Shir hoog-mo үn wü үt-**seke** to m-shi'igin, үn nom үn kaanę wü gwü'ursuté Shir үr-hur.*

§ **Bor-us nass:32 4:32** Hyen komo: Koro 3:13. * **Bor-us taan:2 5:2** Hyen komo: Rwyu 29:18; Bong 40:6.

3 Amba remen no ún hun-né ye Shir ye, no jar no nom rem-se ma saa kó rii-yo m'-é á, komo no nom o-suúb á. Go ún ka **ba'as-to** depé be-de ún hun-né ye Shir á.

4 Komo no jar no nom ma-to m'-é kó ma-to o-hwaa, kó ar-de ún ba ır-bon á. Otte kaané à, jiishté no sengé bongon-de Shir ún rii-yo wú nome à.

5 Nap no o-nip únze ko-wa-o-ás, ún ko-wan-nom ún saw-to m'-é ne, ún ko-wa-o-suúb ne, ye rott ır-kwükür be-de ún rii-yo ır-bon yo ún gwomo-ut **Kiristi**, ún gwomo-to ún Shir né á. Ko-ya-o-suúb ún ko-wa-m-gir né gaan-yé ro, remen ye kwuktüte ka rem-se ún hono o-dak se.

6 No jar no yage hun-né raks no ún ma-to o-saa to ye m-rwör á. Remen go ún ka rem-se ro m-hanté ún ryaab-se Shir be-de ún ye nome kóob-de o-dorotté à.

7 Remen kaané, no jar no mosse ır-hi ún gon ka hun-né ye ro ún nom ún gon ka rem-se ún ba ır-bon se né á.

8 N-ga no ro n-te o-comb, amba m-móka no cówog be-de m-cecar be-de ún Wan-Koyan. Káané she'et no she'et-de m-cecar.

9 Mé ún zee kaané remen urege hun-né ro ır-she'et be-de m-cecar, yea nom she'et-de ır-bon, she'et-ır kashi, ún nom ún o-nip ne.

10 Nom no bo ún nom-m no, no nept rem-se Wan-Koyan cóné no sengé m-nom à, komo no nom ka rem-se.

11 No jar no mosse ır-hi ún nom ún rem-se o-saa né se ye ro m-nom o-comb á. Otte kaané à rwüntü no ye, únze gon ka rem-se ye ro m-nom

à, se rott үr-bon á.

¹² Rii-yo m'-e yo a rүrүt rem-se ka hun-nę yę ro m-nom wukuse à.

¹³ Amba da-o a hante үs-rem be-de m-cecas, ka da-de, kowan he se m-nap bę se ro à.

¹⁴ Cucar-m rwүntute kę yo ke rii-yo cas cas. Q a zette,

“Wa-m-rew inę!

Inę be-de үn margan-nę,
Inę komo **Kiristi** a 'ye wę m-cecas.”

Ur-she'et n-me үn beeб-de үn Kukt-q Shir

¹⁵ Remen kaanę nom no cęn үn she'et-үr no nę. No jar no she'et үntүn raag-nę á, amba she'et no үntүn ya-үs-nap.

¹⁶ Myet da-o no kumę keer-de үn nom үn kashi үn rii à, nom no yo. Nom no remen ka ho-to atte m-moka à, hun-nę ro m-nom үn rem-үs yo-se.[†]

¹⁷ Remen kaanę no jar no warag raag-nę á, amba nom no bę үn nom-m no, no nept rii-yo Wan-Koyan conę no nom à, komo no nom yo.

¹⁸ Nę yage ke-m ho no á. Yo ka cow-yo m-sabre yo. Un suge-de үn kaanę, shi no un **Kukt-q Shir**.

¹⁹ Tepse no or no nę үn Sep-to үr-Bongon to Shir. Komo no hu'e Wan-Koyan ut-sep ut-dum nę to үr-bongon үn hur-үt no.

²⁰ Koyanda no bum Shir Tato na үn kę yo ke rii-yo, remen Wan-Koyan na Yeso **Kiristi**.[‡]

Campo-ne үn ne'a-ne ne

²¹ Nome no or no nę o-dorotte remen sek-mo no үn m-'ya үn **Kiristi** à.

[†] **Bor-üs taan:16 5:16** Hyen komo: Koro 4:5. [‡] **Bor-üs taan:20 5:19-20** Hyen komo: Koro 3:16-17.

22 Ne'a-né nōmē nō campo nō nē o-dorottē, bō nō m-nomē un Wan-Koyan à. §

23 Nōm nō yo ka remen campo rō co be-de un ne'a un wu, bō **Kiristi** rō co un be-de un **yan-dor Yeso**, ye rō wūr-o un wu. Wu un hi un de un wu, wu rō **Wan-Gwū** un ka wūr-o.

24 Bō **yan-dor Yeso** rō o-dorottē be-de un **Kiristi**, kaanē o nō ne'a-né he nōmē un campo nō nē o-dorottē un kō yo ke rii-yo.

25 Nō campo-nē cōn nō ne'a nō nē, bō **Kiristi** cōnē yan-dor à, komo wu ya'asūrū hi un de un wu be-de m-mar rem yan-dor.*

26 Wu un nom kaanē remen wu muuté ye cas cas be-de Shir, wu so'os ye m-ho un Ma-tō un wu.

27 Wu un nom kaanē remen da-o wu he dekē un hi un de un wu yan-dor à, ye waragté m-seps nē, ba ut-ri'in, kō hiin, komo ba m-kukop, ye warag por por, ba a un kum be-de a he m-pyap à.

28 Kaanē depē komo campo-nē cūn ne'a un ye ne bō ye m-cōn un hi un de un ye à. Wu cōnē ne'a un wu nē à, hi un de un wu, wu rō m-cōn.

29 Ur-kom, yatt-wu take yage un wūr-o wu á, amba wu rō un m-was un o nē ur-bon nē. Kang-o gaan, **Kiristi** rō un cōn un yan-dor ye un wu.

30 Wu waste un na nē remen na dōk-to un wūr-o un wu tō.

31 Bō tō rō gense un Ma-tō Shir à, "Nēt a yage inu un wu, un tato-o un wu nē, wu momṣute nē'a

§ **Bor-us taan:22 5:22** Hyen komo: Koro 3:18; 1Bit 3:1.

* **Bor-us taan:25 5:25** Hyen komo: Koro 3:19; 1Bit 3:7.

un wu o-wur, nen yoor-mo un ye, yea warag wur-o gaan.”[†]

³² Caari-to ut-ma ro wuke kane. Me men dek to un essente-de un **Kiristi** un hun-ne yan-dor ne.

³³ Kap un kaane ne, ka ma-to rem no to kap. Yage ko wu ke campo-wu cunut ne'a un wu, bo wu ro un conu un hi un de un wu à. Ne'a ne, komo wu 'ye campo un wu ut-gos.

Bor-us cind

She'et-de un yakar, tat-ne, un in-ne ne

¹ No yakar nome no inu no un tat-ne no ne o-dorotte. Kaane depe no nom remen no ye ma Wan-Koyan ye.*

² Karamsa-o ır-takan o a mosse un swooru onu ne à zeeg, “Ya tato ru, un inu ru ne m-sek,

³ remen o hogute sok-mo un yo wo m-nom à, komo hoog-m ru nomut m-seb o-dak.”[†]

⁴ Tat-ne, no jar no nome yakar no o-susok bo ye he nom us-ryaab á. Amba kute yakar ru bo ye he m-bo'ose us-nap à, un yoos-de un ma-ut Wan-Koyan.[‡]

Guw-ne un yan-hur-to un ye ne

⁵ Guw-ne, nome no yan-hur-ut no ye un ka dak-o o-dorotte, no 'ye ye m-sek, no gyer ye. Nom no kaane un hur-ır gaan. Nom no ye o-dorotte, bo no un nome un **Kiristi** o-dorotte à.

[†] **Bor-us taan:31 5:31** Hyen komo: Taka 2:24. * **Bor-us cind:1 6:1** Hyen komo: Koro 3:20. [†] **Bor-us cind:3 6:2-3** Hyen komo: Rwu 20:12; Kara 5:16. [‡] **Bor-us cind:4 6:4** Hyen komo: Koro 3:21.

6 Nō nom saw-to ún gwot-q ún yish cot remen ye būmut nō á. Amba nōmē nō ye o-dorotté sa o zee **Kiristi**, nō m-nomē, nōm nō yo Shir cōne à ún hur-ur gaan.

7 Nōm nō sēnge-mo ún guw-m nō ún hur-ur gaan, untas Wan-Koyan nō m-nomē m-guw, yanze hun-nē cot á.

8 Baks nō untas Wan-Koyan a 'ye kō wū ke net-wu ur-'yons ún myet rem-se ur-bon se wū nōmē à, kō ko-guw-wū rō kō ko-guw á. §

9 Nō ya-o-hur-yē ún guw-nē, gwot nō guw-nē nō komo bō depe à. Nō 'ya ye o-gyer á. Nap nō untas myet nō ún ye nē rō ún Wan-Koyan nē n-Ton o-shir, komo wū rott m-koos á.*

A dek nō kap saw-to ur-gun to Shir

10 Ur-būste, tor nō ún Wan-Koyan Yeso ún kō o ke da-q, wū dooté kukt-o nō m-'wōns n-mē 'wōns-mo ún bee-b-de ún wū.

11 Cop nō myet saw-to ur-gun to Shir ya'asū nō à, remen nō kwanguté **ko-Gwomo-wū ún ya-ut-kot**. Nōm nō kaane taase wū hoks nō m-raks.

12 Mē ún zēe kaane remen gun-ur na de ún hun-nē de á. Amba dum-mo atte ún yan-dak-yē rim-yē nē ún myet gwomo-nē ye ún **ya-ut-kot** ye rō be-to rō n-ton à. Komo ye rō ut-gwomo ún ka dak-q o-comb q.

13 Remen kaane, cop nō myet saw-to ur-gun to Shir ya'asū nō à. Nōm nō kaane remen da-q ka ho-ur yo-de de woqne nō hoksté m-és eso. Da-q nō komse nōm nō kō yo ke rii-yo, a 'wōs nō eso.

§ **Bor-us cind:8 6:5-8** Hyen komo: Koro 3:22-25. * **Bor-us cind:9 6:9** Hyen komo: Koro 4:1; Kara 10:17; Koro 3:25.

¹⁴ Kááne zongu no үr-gүn! No kum nip-o Shir o waktu no үntүn o-hap yo no gage үn byon-үs no à. Yage kashi үr-she'et warag be-үr no үntүn matuku-de o-kwom de үr-gүn de he m-hök үn wүr-үt no à.[†]

¹⁵ Zonge-to үn ko'ot үn **Ma-to m-Rerem**, to ro m-rwo үn hun-nę m-she'et she'et-de үn gwugwu-mo үr-hur үn Shir ne. Toa warag үntүn үtka'antę үn na-үs no.[‡]

¹⁶ Myet үn kaane ne, yage sher-mo waragtü no o-tum o no he m-bop à, no hоктę hi үn no, remen no senet eer-yę o-ra ye үn ka **ko-Gwomo-wu үn ya-үt-kot** wü.

¹⁷ Ka nap-se үnze Shir guug na be-de m-mar, ya se ro үntүn tqob-o үr-gүn, o no he m-cop à. Ship no Ma-to Shir n-mę hur-үt no. Ya to ro үntүn magay-o **Kukt-o Shir** ya'asü na to guut na à.[§]

¹⁸ Ko de ke ho-de no nom us-kon үn bee'b-de үn **Kukt-o Shir** үn ko yo ke rii-yo no m-nom à. Sengü no kon-se Shir үn rii-yo no o-hoop à. Kon no ko o ke da-o, bo **Kukt-o Shir** kutu no à. No gyept yish á, senge no kon-se Shir remen hun-nę ye Shir myet.

¹⁹ Kon no rem re bo Shir he mę m'-ya kashi үtma à, bo үm he m-ko'ot un **Ma-to m-Rerem** ba o-gyęr à, bo үm he rure үn hun-nę ma-to o-nip to ro wukuse n-mę үn **Ma-to m-Rerem** à.

²⁰ Mę ke'o m-moka, myet үn kaane ne mę m-ko'ot үn **Ma-to m-Rerem**, mę wan-tom **Kiristi** wü. Kon no rem re bo Shir he mę m'-ya үn jaab

[†] **Bor-us cind:14 6:14** Hyen komo: Isha 11:5; 59:17. [‡] **Bor-us cind:15 6:15** Hyen komo: Isha 52:7. [§] **Bor-us cind:17 6:17**

Hyen komo: Isha 59:17.

um ko'oté **Ma-to m-Rerem**, bo depē à.

Gas-de ur-byste

²¹ Um cōnog nō nep rew-m re un yo mē m-nom nē à. Tikokos, wua rūru nō myet ma-ut re. Wū rō heno na wū a m-cōn à. Wū nomotē Wan-Koyan m-guw un hur-ur gaan.*

²² Mē un tombé wū be-ur nō remen wū rurutú nō bo tē rō à, wū do nō komo jaab-o ut-men.[†]

²³ Or re nē, mē un kōn-se Shir Tato na un Wan-Koyan Yeso **Kiristi** nē, ye 'ye nō gwugwū-mō ur-hur. Komo ye ru nō m-was un or nō nē, nō sēnge m-sher nē, be-ur **Kiristi**.

²⁴ Yar-mō Shir nom be-de un myet ye rō m-cōn un Wan-Koyan Yeso **Kiristi** cōn-mō un ba m-ta à.

* **Bor-us cind:21 6:21** Hyen komo: Seng 20:4; 2Tim 4:12.

† **Bor-us cind:22 6:21-22** Hyen komo: Koro 4:7-8.

ut-Hun New Testament

Hun-Saare: ut-Hun New Testament New Testament

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hun-Saare

Contributor: WBT Central Zone

© 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc. in cooperation with the Ut-Hun
Bible Translation Project All rights reserved. The New Testament in ut-
Hun (Eastern Dukawa)

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

4b40cd80-7cb8-5d3d-8563-557f030f99d7